

Plan för ökad tillgänglighet i Älmhults kommun

1. Inledning

Utifrån FN:s standardregler antagna 1993 som ska tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet har Sverige satt upp följande mål:

- en samhällsgemenskap med mångfald som grund
- att samhället utformas så att människor med funktionsnedsättning i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet
- jämlikhet i levnadsvillkor för flickor och pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning.

Arbetet ska särskilt inriktas på:

- att identifiera och undanröja hinder för full delaktighet i samhället för människor med funktionsnedsättning.
- att förebygga och bekämpa diskriminering mot personer med funktionsnedsättning
- att ge barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning förutsättningar för självständighet och självbestämmande.

2. Syfte

Älmhults kommuns syfte med planen för ökad tillgänglighet är att med utgångspunkt från ovanstående arbeta för att alla kommuninvånarna ges lika möjligheter till jämlikhet och delaktighet oavsett förutsättningar, ålder och kön.

3. Mål

Älmhults kommun har satt upp följande målsättning för ökad tillgänglighet:

Människor med funktionsnedsättning som bor eller vistas i Älmhults kommun ska kunna delta i samhällslivet samt vara fullt delaktiga och jämlika.

Det innebär att:

- Kommunen ska bidra till att öka kunskapen om funktionsnedsättning.
- Information ska finnas tillgänglig i sådan form och på ett lättläst språk som möjliggör att alla ska kunna ta del av informationen.
- Aspekter viktiga för personer med funktionsnedsättning ska alltid beaktas i planering och utförande av kommunal verksamhet och i formulerande av policyprogram.
- Byggnader och lokaler där kommunen bedriver verksamhet ska vara tillgängliga- och verksamhetsanpassade.
- Gatu- och trafikmiljö ska göras tillgänglig.
- Samverka med universitet, högskolor och centrum för forskning om funktionshinder för att öka kunskapen om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning och att vetenskapligt utvärdera den kommunala verksamheten ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att växa upp under goda och trygga förhållanden och kunna utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Det innebär att:

- i skolplanen uppmärksamma elever med funktionsnedsättning.
- kunskapen om funktionsnedsättning och FN:s standardregler ska ingå som en naturlig del i all undervisning.
- rätt till eget boende ska finnas utifrån individens önskan och förmåga.

Människor med funktionsnedsättning ska, utifrån sina förutsättningar, ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

Det innebär att:

- Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare när det gäller möjligheten för människor med funktionsnedsättning att få eller kunna behålla ett arbete.

- Verka för ekonomisk och social trygghet för människor med funktionsnedsättning.
- För dem som ej får lönearbete ska meningsfull daglig sysselsättning finnas.

Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta och medverka i samhällsdebatten och föreningslivet.

Det innebär att:

- Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i förenings- och idrottsliv samt kunna använda idrotts- och rekreationsanläggningar.
- Ordinarie kulturutbud är anpassat och tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.
- Media görs tillgänglig för människor med funktionsnedsättning.
- Människor med funktionsnedsättning ska uppmärksammas och ges möjlighet att kunna påverka den demokratiska processen.

Den kunskap och erfarenhet som människor med funktionsnedsättning besitter i tillgänglighetsfrågor ska tillvaratas på alla nivåer inom den kommunala organisationen.

Det innebär att:

- Ett nära samarbete mellan handikapporganisationer och nämnder, förvaltningar och bolag ska utvecklas.
- I olika frågor ska den specifika kompetens som finns hos människor med funktionsnedsättning och deras anhöriga tillvaratas.

4. Genomförande av planen för ökad tillgänglighet

Älmhults kommun ska på olika sätt medverka till planens genomförande genom att verka för full delaktighet och jämlikhet för människor med funktionsnedsättning. Av särskild vikt är att arbeta för att all personal har en gemensam grundsyn som rör bemötande, attityder, etik och sättet att förhålla sig till människor. Kompetenshöjande åtgärder är viktiga för att förverkliga de tankar som ligger bakom målen.

5. Ansvar för genomförandet av planen för ökad tillgänglighet

Kommunfullmäktige har det yttersta ansvaret för att driva arbetet med att genomföra planen. Varje styrelse och nämnd har till uppgift att utifrån sina ansvarsområden formulera ambitioner, mål och åtgärdsplaner för att på så sätt genomföra planen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp nämndernas insatser.

6. Åtgärds-/handlingsprogram

Nämnder och styrelser ska utifrån planen för ökad tillgänglighet ta fram egna åtgärds-/handlingsprogram med konkreta åtgärder och regelbundet följa upp och utvärdera dem. Planen bör utformas i nära samarbete med representanter från kommunala handikapprådet.

7. Tidsplan för planens genomförande

De delar av planen som rör enkelt avhjälpna hinder ska vara genomförda till 2010.

8. Uppföljning och utvärdering

Kommunfullmäktige, eller den som kommunfullmäktige utser, ansvarar för att planen för ökad tillgänglighet följs upp och utvärderas varje år. Resultatet av uppföljningarna och utvärderingarna kommer att presenteras i kommunala handikapprådet, kommunala pensionärsrådet och kommunstyrelsen.

Åtgärder för ökad tillgänglighet i Älmhults kommun

MÅL 1

Människor med funktionsnedsättning som bor eller vistas i Älmhults kommun ska kunna delta i samhällslivet samt vara fullt delaktiga

A: Kommunen ska bidra till att öka kunskapen om funktionsnedsättning.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Information till fastighetsägare att undanröja enkelt avhjälpta hinder till och i lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser	Fastighetsägare	2009	Miljö- och byggförvaltningen
Bemötande av personer med funktionsnedsättning ska förbättras. Kunskap om funktionsnedsättning sprids	All personal	två gånger per år.	Personalkontoret i samarbete med socialförvaltningen

B: Information ska finnas tillgänglig i sådan form och på ett lättläst språk som möjliggör att alla ska kunna ta del av informationen.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Information ska finnas tillgänglig för alla. Personalen och allmänheten ska få kunskap om möjligheten för personer med funktionsnedsättning att använda datorer i kommunhuset och på biblioteket.	Personal och medborgare.	två gånger per år	Informationsenheten
Texterna på kommunens informationsmaterial, i såväl digital som tryckt form, skrivs på ett så tydligt, begripligt och lättläst sätt att så många som möjligt kan ta del av informationen.	Medborgare i allmänhet och personer med nedsatt läsförmåga och/eller läsförståelse i synnerhet.	Från 2009 och framåt	Samtliga förvaltningar

Layouter för kommunens informationsmaterial, i såväl digital som tryckt form, görs på ett tydligt och läsbart sätt gällande form, färg, teckensnitt etc. så att så många som möjligt kan ta del av informationen.	Medborgare i allmänhet och personer med nedsatt läsförmåga och/eller läsförståelse i synnerhet	Från 2009 och framåt	Informationsenheten
---	--	----------------------	---------------------

C: Aspekter viktiga för personer med funktionsnedsättning ska alltid beaktas i planering och utförande av kommunal verksamhet och i formulerande av policyprogram.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Ett avsnitt som belyser tillgänglighetsaspekter förs in i alla planförslag som upprättas.	personer med funktionsnedsättning	Från 2009 och framåt	Miljö- och byggförvaltningen

D: Byggnader och lokaler där kommunen bedriver verksamhet ska vara tillgängliga- och verksamhetsanpassade.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Inventera och ta fram en plan för prioriterade åtgärder för de byggnader, lokaler och anläggningar som finns inom kultur-fritids ansvarsområde, samt koppla denna till budgetprocessen.	personer med funktionsnedsättning	2009-2010	Kultur- och fritidsenheten
I samband med beslut om investeringsbudget planeras för ökad tillgänglighet i kommunens fastigheter.	samtliga förvaltningar	Översyn och åtgärder ska vara klara 2010.	Tekniska förvaltningen i samarbete med respektive förvaltning och säkerhetsgruppen

E: Gatu- och trafikmiljö ska göras tillgänglig.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Inventering av gatu- och trafikmiljöns tillgänglighet görs i vägnätsanalys och centrumplanen	Personer med funktionsnedsättning	2009	Tekniska förvaltningen

F: Samverka med universitet, högskolor och centrum för forskning om funktionshinder för att öka kunskapen om levnadsvillkoren för människor med funktionsnedsättning och att vetenskapligt utvärdera den kommunala verksamheten ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Samverka med handikapprörelsens idé- och kunskapscentrum för att stödja deras verksamhet och dra nytta av deras kunskap	Personal på socialförvaltning och personer med funktionsnedsättning	Kontinuerligt	Socialförvaltningen
Samverkan med FOU-Välfärd södra Småland för att öka kunskapen om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning och att vetenskapligt utvärdera den kommunala verksamheten ur ett tillgänglighetsperspektiv.	Samtliga förvaltningar och FOU-Välfärd södra Småland	Kontinuerligt	Respektive förvaltning

MÅL 2

Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att växa upp under goda och trygga förhållanden och kunna utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

A: I skolplanen uppmärksamma elever med funktionsnedsättning.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Punkt 10 och 11 i skolplanen ¹	Personal inom utbildningsförvaltningen	Kontinuerligt	Utbildningsförvaltningen

B: Kunskapen om funktionsnedsättning och FN:s standardregler ska ingå som en naturlig del i all undervisning.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Öka kompetensen inom området för skolpersonal	Personal inom skolan	Kontinuerligt	Utbildningsförvaltningen

---

¹ **10. Barn och ungdomar med behov av särskilt stöd**

Mål att sträva mot

- alla barn oavsett fysiska eller psykiska funktionshinder eller sociala svårigheter ska ha rätt till sådan omsorg, utveckling och utbildning att de ges goda möjligheter att leva och verka i vårt samhälle

Mål att uppnå

- särskilda resurser sätts in för barn med fysiska eller psykiska funktionshinder och för barn med sociala svårigheter
- individuella åtgärdsprogram upprättas, genomförs och utvärderas tillsammans med barnet/ungdomen och föräldrarna
- personalens kompetens ska stärkas med avseende på barn med särskilda behov
- om önskemål framförs från föräldrar om särskoleplacering i hemkommunen, ska möjligheterna därtill utredas

11. Stödåtgärder**Mål att sträva mot**

- säkrare skolvägar och säker skolskjuts
- använda de läromedel och övriga hjälpmedel som bäst främjar individens inläring
- IT-stöd medverkar till att knyta kontakter utanför den egna enheten för att vidga omvärldsorienteringen
- vidga möjligheterna att ta tillvara den kunskap som våra skolbibliotek och folkbibliotek ger

Mål att uppnå

- barn och ungdom ska använda de kunskapskällor som är bäst lämpade i den aktuella situationen olika kunskapskällor används för att nå alla sinnen datoranvändningen ska ingå som en del i det pedagogiska arbetet med syfte att eleverna ska kunna använda datorn som ett arbetsredskap
- datorn ska i skolarbete användas så att möjligheter skapas för varje elev att själv kunna arbeta i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar
- skolbiblioteket ska ses som en integrerad del i skolans tillgångar och därmed utgöra en undervisningsresurs
- ett aktivt samarbete ska fortsatt utvecklas mellan skolbibliotek och folkbibliotek
- kommunen tecknar ett barn- och ungdomsförsäkring som omfattar barn mellan 0-19 år och omfattar olycksfall som gäller dygnet runt oavsett om du befinner dig i hemmet eller i förskola/skola eller fritidsgrupp
- kommunen tecknar en sjukförsäkring som gäller efter 4-års kontrollen till 19 år

Ökad integration	Grundskolan	Kontinuerligt	Utbildningsförvaltningen
------------------	-------------	---------------	--------------------------

C: Rätt till eget boende ska finnas utifrån individens önskan och förmåga

D: Rätt till avlösning, korttidsboende mm

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Inrätta korttidsboende	Personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, anhöriga till barn och ungdomar med någon form av funktionsnedsättning	Våren 2009	Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen

MÅL 3

Människor med funktionsnedsättning ska, utifrån sina förutsättningar, ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

A: Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare när det gäller möjligheten för människor med funktionsnedsättning att få eller kunna behålla ett arbete.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Kommunen ska vara ett föredöme som arbetsgivare när det gäller möjlighet för personer med funktionsnedsättning att få och behålla ett arbete.	Personer med funktionsnedsättning	Kontinuerligt	Respektive förvaltning i samarbete med Personalkontoret

B: Verka för ekonomisk och social trygghet för människor med funktionsnedsättning.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Inrätta familjecentral	Unga mammor och pappor, alla föräldrar, föräldrar till barn med någon form av funktionsnedsättning	Våren 2009	Utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen

C: För dem som ej får lönearbete ska meningsfull daglig sysselsättning finnas.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Den dagliga verksamheten ska vara individanpassad.	Personer med funktionsnedsättning som beviljats daglig verksamhet	2010	Socialförvaltningen

MÅL 4

Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta och medverka i samhällsdebatten och föreningslivet.

A: Människor med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i förenings- och idrottsliv samt kunna använda idrotts- och rekreationsanläggningar.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Samarbete med fritidssamordnaren inom socialförvaltningens fritidsverksamhet	Deltagare inom fritids-samordnarens ansvarsområde	påbörjas 2009	Kultur- och fritidsenheten
Förteckningen över lokaler på kommunens hemsida förses med beskrivningar över tillgänglighet	personer med funktionsnedsättning	påbörjas 2009	Kultur- och fritidsenheten
Uppmana föreningar att söka bidrag från t.ex. Idrottslyftet och Boverket för tillgänglighetsanpassning av lokaler.	föreningslivet	påbörjas 2009	Kultur- och fritidsenheten
Informera föreningar om möjligheten att söka bidrag hos kultur-fritid för införskaffande av hjälpmedel som underlättar för personer med funktionsnedsättning att delta i föreningslivet.	föreningslivet	påbörjas 2009	Kultur- och fritidsenheten
Informera föreningar om hur de kan skapa bättre förutsättningar för personer med funktionsnedsättning att kunna delta i aktiviteter.	föreningslivet	påbörjas 2009	Kultur- och fritidsenheten

B: Ordinarie kulturutbud är anpassat och tillgängligt för personer med funktionsnedsättning.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Se till att arrangörer i första hand bokar de lokaler som är tillgängliga.	föreningslivet och andra arrangörer	Kontinuerligt	Kultur- och fritidsenheten

C: Media görs tillgänglig för människor med funktionsnedsättning

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Köpa in böcker för dyslektiker, och personer med syn- och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar	dyslektiker, personer med syn- och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar	Kontinuerligt	Kultur- och fritidsenheten
Bevaka utvecklingen inom området och ta med förslag på förbättringsmöjligheter i budgetprocessen	personer med funktionsnedsättning	Kontinuerligt	Kultur- och fritidsenheten
Lättläst information om bibliotekets service och låneregler i folder och på hemsidan	dyslektiker, personer med syn- och begåvningsmässiga funktionsnedsättningar	Kontinuerligt	Kultur- och fritidsenheten

D: Människor med funktionsnedsättning ska uppmärksammas och ges möjlighet att kunna påverka den demokratiska processen.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Information och utbildning till personer med begåvningsmässiga funktionsnedsättningar vid val	Personer med begåvningsmässiga funktionsnedsättningar	Inför varje val	Socialförvaltningen och Utbildningsförvaltningen erbjuder utbildning till de grupper de har kontakt med. Valnämnden bistår med material.

MÅL 5

Den kunskap och erfarenhet som människor med funktionsnedsättning besitter i tillgänglighetsfrågor ska tillvaratas på alla nivåer inom den kommunala organisationen

A: Ett nära samarbete mellan handikapporganisationer och nämnder, förvaltningar och bolag ska utvecklas.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Kommunala handikapprådet ska vara remissinstans i ärenden som berör tillgänglighetsfrågor	Personer med funktionsnedsättning	Kontinuerligt	Samtliga förvaltningar
Föredragningslistor till samtliga nämnders sammanträden görs tillgängliga för KHR	Personer med funktionsnedsättning	Kontinuerligt	Samtliga förvaltningar

B: I olika frågor tillvarata den specifika kompetens som finns hos människor med funktionsnedsättning och deras anhöriga.

Åtgärd	Målgrupp	Tid	Ansvarig
Årlig redovisning av ärenden där KHR varit remissinstans görs till kommunstyrelsen	Personer med funktionsnedsättning	Årligen	Kommunstyrelsen